УДК 784.3.083.5

DOI 10.34064/khnum2-2108

Лю Ся

ORCID 0000-0002-2854-9666

Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського,
61003, майдан Конституції 11/13, м. Харків, Україна

Балада як наративний жанр камерно-вокальної музики

АНОТАЦІЯ ■ **Лю Ся. Балада як наративний жанр камерно-вокальної музики.** ■ Статтю присвячено камерно-вокальній баладі, одним з жанрових показників якої є наративність. Наративність розуміється як особлива якість музичного твору, зокрема, вокального, яка спирається на оповідальність (як вербальну, так і досягнуту засобами музичної виразності). Наративна оповідальність пов'язана, з одного боку, з подієвістю, сюжетністю, з іншого боку, вона характеризується емоційною та етичною оцінкою

відображених подій. У вокальній музиці провідником наративу є слово, проте тільки ті жанри вокальної музики можна визначити, як наративні, де сам словесний текст має наративні якості. Серед жанрів вокальної музики таким є вокальна балада, чиє літературне походження та наративність як основна генетична риса визначили відповідну наративну специфіку. Наративність як жанровий фактор у баладі є результатом синтезу наративного вербального тексту і відповідної подієвості вокального твору (позамузична складова) та специфіки їхнього музичного втілення (музична складова). Концертна практика виконавця вокальної балади одним із своїх завдань має реалізацію наративності як якості виконавсько-композиторської інтерпретації. ■ **Ключові слова:** *наратив, наративність, камерно-вокальна музика, жанр, балада.*

АННОТАЦІЯ ■ Лю Ся. Балада как нарративный жанр камерно-вокальной музыки. ■ Стаття посвящена камерно-вокальной балладе, одним из жанровых показателей которой является нарративность. Нарративность понимается как особое качество музыкального произведения, в частности, вокального, которое опирается на повествовательность (как вербальную, так и достигнутую средствами музыкальной выразительности). Нарративная повествовательность связана, с одной стороны, с событийностью, сюжетностью, с другой стороны, она характеризуется эмоциональной и этической оценкой отражённых событий. В вокальной музыке проводником нарратива является слово, однако только те жанры вокальной музыки можно определить как нарративные, где сам словесный текст содержит нарративные качества. Среди жанров вокальной музыки таковым является вокальная баллада, чьё литературное происхождение и нарративность как основная генетическая черта определили соответствующую нарративную специфику. Нарративность как жанровый фактор в балладе является результатом синтеза нарративного вербального текста и соответствующей событийности вокального произведения (внемузыкальная составляющая) и специфики их музыкального воплощения (музыкальная составляющая). Концертная практика исполнителя вокальной баллады одной из своих задач имеет реализацию нарративности как качества исполнительно-композиторской интерпретации. ■ **Ключевые слова:** *нарратив, нарративность, камерно-вокальная музыка, жанр, баллада.*

ABSTRACT ■ Liu Xia. The ballad as a narrative genre of the chamber-vocal music.

■ **Logical reason for research.** The relevance of the topic of the present research is due to the fact that in music the interaction of purely musical and extra-musical phenomena continues to remain in the focus of increased attention of the researchers who represent both musicology and other areas of humanitarian knowledge. This interaction has a synergistic effect, which lies in the fact that the combination of the simultaneous influence of words and music, integrated into a single whole, leads to a significantly greater effect of these factors together, rather than separately. Such emergence is clearly manifested during all types of musician's activities – composing, performing, listening, but has not yet been sufficiently developed in musical science. And the need for a connection between musical science and practice directs our attention to such types of synergistic interaction in music, and one of the most basic is the interaction of music itself (of purely musical, sound patterns) and the verbal text (of the sphere of extra-musical – specific images, characters, events, etc.).

One of the concepts associated with the verbal text, which has its own specific qualities, is the “narrative”, and the study of the narrativeness as a special property (or a complex of properties) of a vocal musical composition with a narrative text, its potential, performance specifics and characteristics of perception by the listener seems relevant both in theoretical and practical directions.

Innovation. The article is devoted to a chamber-vocal ballad, one of the genre indicators of which is the narrativeness. The narrativeness is understood as a special quality of a musical composition, in particular, a vocal one, which relies on narration (both verbal and achieved by means of musical expression). The narrative narration is connected, on the one hand, with eventfulness, plot; on the other hand, it is characterized by an emotional and ethical assessment of the reflected events. In the vocal music, the conductor of the narrative is the word, however, only those genres of the vocal music can be defined as narrative, where the verbal text itself has narrative qualities. The vocal ballad is such among the genres of the vocal music, and its literary origin and narrativeness as the main genetic trait determined the corresponding narrative specificity. The narrativeness as a genre factor in the ballad is the result of the synthesis of a narrative verbal text and the corresponding eventfulness of a vocal composition (an extra-musical component) and the specifics of their musical embodiment (a musical component). As one of

its tasks the concert practice of a vocal ballad performer has the realization of the narrativeness as a quality of the performing-composing interpretation, which represents the understanding and presentation of the artistic potential of a musical composition. The narrativeness can manifest itself at different levels of the musical text of the ballad, usually enhancing the emotional and ethical assessment of the events.

Objectives. The purpose of the present research is to reveal the specifics of the narrativeness of the chamber-vocal genre of the ballad.

Methods. The main methods of the presented research are genre and systemic. The genre method is associated with the need to characterize the chamber-vocal genre of the ballad in connection with the chosen perspective of studying the meaning and action of the narrative in it. The systemic method makes it possible to identify and systematize the peculiarities of the interaction of the extra-musical narrative and the means of musical expression in a specific genre, namely, the chamber-vocal ballad.

Results and Discussion. The movement into the inter-disciplinary field remains a promising growth point in modern research in the sphere of humanities, where different areas of knowledge actively interact and share their experience. This also applies to musicology. Active assimilation of knowledge from other sciences helps to see from a new perspective many problems, the study of which by traditional methods has practically exhausted its potential. One of the concepts that can help in the study of the patterns of interaction between words and music in musical art is the “narrative” as a special quality of the verbal text. The narrative involved in the field of musical science receives additional scientific “saturation”, scientific meanings and research perspectives.

The development of an integrative scientific approach for two disciplines such as linguistics and musicology goes beyond their case studies and focuses on connecting the laws of “musical structures” to the analysis of the verbal text: for example, such concepts as tension and decline, open and closed form, the lyrical, harmonic content, etc.

The need to comprehend the dynamic nature of the narrative text leads to an expansion of the horizon of research related to the concepts of the birth of the text and the perception of the text, and the theory of musical forms is the closest to the narratology in this regard. Indeed, the organization of verbal and musical communication obeys the general laws of dynamism and temporality: the basis of

both linguistic and musical structures is the procedural nature of the development of information. The convergence of musicality and narrativeness has led to the development of such a concept as a “musical intrigue” in the works of the French narratologists R. Barony, F. Revaz and others. In musical science, there is a concept that, in our opinion, is associated with a “musical intrigue”, but is more capacious and better explaining the narrative in music of both, a purely musical and extra-musical nature – this is musical “eventfulness” (N. Gerasimova-Persidskaya, A. Ivko, and A. Durnev), which is understood broadly and multi-dimensionally, both in connection with the events “introduced” to music with the word, and with purely musical “events” – harmonic, rhythmic, intonational, timbre-acoustic, etc.

Such musical eventfulness, unfolded in the narration with a sequential presentation of the events from the “third” person and an emotional assessment of the happening things – both in the verbal and musical text, is most clearly represented in the chamber-vocal genre of the ballad. Owing to the literary origin of the genre and its original narrative nature, it has retained its narrative nature in music (this applies to both the vocal and instrumental ballads). Most often, the musical text in the vocal ballad is subordinated to the verbal one, it is an illustration of the events that are taking place and at the same time enhances their emotional assessment.

Conclusions. The narrativeness in the vocal music is primarily related to its extra-musical source. The narrativeness as a special quality of a narrative eventful text is characterized by an emotional attitude and a corresponding assessment, which is dictated from the outside (by the “storyteller”) to the person at whom the narrative is directed – in the sphere of musical practice this is the listener. Since the text (the word) is used in the vocal music, here we should talk about the narrative with all the specifics of its action.

Very various texts are used in the vocal music, and not all of them are narrative, therefore, the narrativeness as a genre quality in its pure form can be traced in the genre of the vocal ballad due to its literary origin and narrative character. That is why the most indicative vocal genre in the aspect of the narrativeness is such a genre of the chamber-vocal music as the ballad. The nature of the narrativeness: in the vocal ballad it determines the verbal text, and the means of musical expression, as a rule, embody both the events reflected in the text and their emotional assessment.

The prospects for the study of the narrativeness in musical art are associated not only with the characteristics of the interaction of musical and extra-musical

principles in the vocal music (both in the chamber music and in the large genres), but also with the study of manifestations of the narrativeness in instrumental music, especially in such compositions that are not associated with extra-musical manifestations even in minimal form (program headers and the like). In addition, since the narrativeness is associated with a “storyteller”-intermediary between the source of information and its recipient, it can be argued that the narrativeness in musical art is also associated with the performing art as one of its tasks, literally or figuratively. ■ **Key words:** *narrative, narrativeness, chamber-vocal music, genre, ballad.*

Постановка проблеми. Актуальність теми даного дослідження пов’язана з тим, що взаємодія в музиці суто музичних і позамузичних явищ продовжує залишатися в фокусі підвищеної уваги дослідників, які представляють як музикознавство, так і інші області гуманітарних знань. Ця взаємодія несе синергетичний ефект, який полягає в тому, що комбінація одночасного впливу слова і музики, інтегрованих в єдине ціле, призводить до істотно більшого впливу даних факторів разом, ніж у тому випадку, коли вони сприймаються окремо. Така емерджентність яскраво проявляється під час усіх видів діяльності музиканта – композиторської, виконавської, слухацької, але поки цей ефект ще не виглядає достатньо системним у музичній науці. Та все більш відчутна необхідність зв’язку музичної науки і практики звертає нашу увагу на такі види синергетичної взаємодії в музиці, і один з основних тут – це взаємодія власне музики (суто музичних, звукових, звуко-процесуальних закономірностей) і вербального тексту (сфери позамузичних проявів – конкретних образів, персонажів, подій і так далі).

Одним з понять, пов’язаних з вербальним текстом, який має свої специфічні якості, є «наратив», і вивчення наративного як особливої властивості (або комплексу властивостей) вокального музичного твору з наративним текстом, його потенціалу, виконавської специфіки та особливостей сприйняття слухачем, буде актуальним як в теоретичному, так і в практичному напрямках.

Огляд літератури. Огляд наукових джерел в рамках представленого дослідження, насамперед, стосується наукових праць з питань наратології, які переважно належать до галузі літературознавства. Теорія наративу почала розвиватися у 60 роки ХХ ст., цей процес набуває обертів і на сьогоднішній день має серйозний потенціал не тільки стосовно мовознавства. Треба згадати ґрунтовне дослідження теорії наративу німецького філолога та теоретика літератури Вольфа Шміда, представника наратологічного підходу (в 1978–2009 рр. – професор Гамбурзького університету), зокрема, наукову працю «Наратологія» (друге видання російською мовою – 2008 р.). Це комплексне дослідження теорії наративу з її детальною системною характеристикою та окресленими шляхами подальших наукових розвідок має як теоретичне, так і практичне, зокрема, педагогічне, значення. «Наратологія» В. Шміда є певним результатом розвитку теорії наративу, що представлений, в першу чергу, в наукових працях західноєвропейських та американських лінгвістів, серед яких відомими та авторитетними є такі вчені, як Дж.-М. Адам (2011), Р. Бароні (2016), Р. Францозі (1998), Д. Херман (2009), В. Лабов (1967), Дж. Фелан та П. Рабинович (2005), С. Онега та Х. Ланда (2014).

Можна назвати й праці інших вчених у цій галузі, хоча більшість з них не має такого всеохоплюючого системного характеру, як дослідження Шміда, вони найчастіше присвячені окремим аспектам наративу на прикладі конкретного художнього (а саме, літературного) твору. В цьому контексті серед наукових результатів вчених – представників східноєвропейської науки, зокрема, української та російської, слід назвати статтю К. Куткової, що містить один зі стратегічних поглядів на наратив у дослідженнях ідентичності (2014); наукові праці В. Тюпи, а саме статтю-нарис про сучасну наратологію (2002); наукові статті В. Андрєєвої, О. Гуцуляка, В. Кривоноса, О. Леонтович, В. Сирова, дисертацію О. Леонтьєвої (2005) про точку зору в наративі на матеріалі порівняльного аналізу сучасних російських коротких оповідань і перекладів їх німецькою мовою. Також згадаємо дослідження в сфері теорії наративу М. Баль, Ж. Женетт, Ф. Е. Маус, Чжао Іхена, Ван Мінге. Окремо відзначимо наукову працю музиколога К. Негуса, в якій предметом дослідження є наративний час у популярних піснях

сучасної естради, але подібне дослідження є скоріше винятком із загального тезаурусу наратологічних розвідок.

Мета даного дослідження – виявити специфіку наративності камерно-вокального жанру балади. Основні **методи дослідження** в представлений науковій розвідці – жанровий і системний. Застосування жанрового методу обумовлене необхідністю характеристики камерно-вокального жанру балади в зв'язку з обраним ракурсом вивчення значення і дії в ньому наративу. Системний метод дозволяє виявити і систематизувати особливості взаємодії позамузичного наративу і засобів музичної виразності в умовах конкретного жанру, а саме – камерно-вокальної балади.

Виклад основного матеріалу. Рух в сферу міждисциплінарності залишається перспективною точкою зростання в сучасних дослідженнях в області гуманітаристики, де активно взаємодіють і діляться досвідом різні області знання. Це стосується і музикознавства. Активне освоєння знань з інших наукових галузей допомагає в новому ракурсі побачити багато проблем, вивчення яких традиційними методами практично вичерпало свій потенціал. Одним з понять, яке може допомогти у вивченні закономірностей взаємодії слова і музики в музичному мистецтві, є «наратив» як особлива якість представленого художнього (музично-поетичного) тексту. Наратив, залучений до системи координат музичної науки, отримує додаткове наукове «насичення», наукові смисли і дослідницькі перспективи.

Теорія наративу завжди пов'язана з питаннями змісту художнього твору, з семантикою. В сфері музикознавства ці питання важко переоцінити, бо музичний зміст має особливі характеристики, і пояснення цих суто музичних характеристик крізь призму позамузичного, конкретного, є особливим завданням, що спирається на специфіку музичного мистецтва. У вокальній музиці цей ракурс має самостійне значення, він стосується особливостей взаємодії слова і музики на різних рівнях твору. Підтвердженням цього служить велика кількість музикознавчих праць у даному напрямку, зокрема, присвячених музично-театральному мистецтву, камерно-вокальній музиці, вокальному виконавству, а також численні дослідження з музичної інтерпретології (зокрема, праці В. Москаленка (2013), Ю. Ніколаєвської,

А. Хуторської, Ч. Чжоу), одним з магістральних напрямів якої є семантика в музичному мистецтві.

Питання взаємодії слова і музики у вокальних творах залишаються гостро актуальними як для науковців, так і для виконавців. У цьому сенсі особливий інтерес представляє використання вербальної основи, пов'язаної з наративністю – особливою якістю тексту, а саме, з оповідальністю як послідовним викладом подій, що подаються від «третьої» особи і несуть оцінку того, що відбувається, зокрема, емоційну. У вокальній музиці жанрів з текстом подібної якості два – в камерно-вокальній сфері це балада, в області великих жанрів – опера. Яким чином наративність словесного тексту проявляється у вокальному творі і стає жанровою константою, що визначає і композиторську, і виконавську роботу – саме це питання стало імпульсом для народження представленого дослідження. Його наукова новизна обумовлена постановкою теми і полягає в тому, що *вперше до обігу музичної науки залучена теорія наративу*; узагальнені та систематизовані можливості та перспективи залучення теорії наративу до музичної науки; виявлено специфіку прояву наративного у вокальній музиці, де, на основі цілісної характеристики проявів наративу, наративність виявлена в окремих вокальних жанрах та зафіксована як жанроутворююча функція. Специфіка прояву наративу кожен раз є індивідуальною і обумовленою джерелом «розповіді», але основна якість («оціночна» оповідальність з послідовним розгортанням подій від «третьої» особи) у наративних музичних жанрах є визначальною для образів, їхньої музичної характеристики і розвитку (драматургії), тобто є жанроутворюючим фактором, константою, принципово залежною не стільки від музичного стилю, скільки від позамузичної складової твору.

Підсумовуючи основні характеристики наративності, ми можемо сказати, що в галузі музики наративність слід розуміти як особливу якість музичного твору, зокрема, вокального, що спирається на оповідальність (як вербальну, так і досягнуту засобами музичної виразності). Наративна оповідальність пов'язана, з одного боку, з подієвістю, сюжетністю, з іншого боку, вона характеризується емоційною і етичною оцінкою відображених подій. У вокальній музиці провідником наративу, насамперед, є слово, однак тільки ті жанри вокальної музи-

ки можна визначити як наративні, де власне сам словесний текст має наративні якості.

Серед жанрів вокальної музики, зокрема, камерно-вокальної, таким є вокальна балада, чие літературне походження і наративність як основна генетична риса визначили відповідну наративну специфіку. Нагадаємо, що балада до професійного музичного мистецтва «прийшла» з літератури, проте первісно цей жанр був народною «танцювальною піснею», котра різними шляхами інтегрувалася, залучалася до культури та власне літератури різних європейських країн, зберігаючи часто свою структуру, характерну для «танцювальних пісень» (зокрема, хороводного типу – з відмінним «заспівом» та однаковим «приспівом» у структурі кожного куплету, що відбивалося, насамперед, у тексті та особливостях використання рим) (Єфремова, Кушнірчук, 2006).

Дуже показовим є той факт, що відомий музикознавець Ю. Холопов (1990) зараховує баладу до «текстомузичних» форм, поряд із багатьма жанрами Середньовіччя (мотетами, віреле, хоралами тощо) та деякими жанрами сьогодення, будова яких визначається особливостями поетичного або молитословного тексту. І, хоча вокальна балада в музичному мистецтві на різних етапах розвитку та у різних національно-культурних умовах мала різне образне коло, її текстова оповідальна основа завжди залишалася жанровим стрижнем. Що ж стосується інструментальної балади, яка виникла під впливом вокальної, то її наративність потребує особливого дослідження і характеристики.

Наративність як жанровий фактор в баладі є результатом синтезу наративного вербального тексту і відповідної подієвості вокального твору (позамузична складова) і специфіки їх музичного втілення (музична складова). Наративність балади має специфіку проявів на усіх етапах буття музичного твору – етапі створення (композиторський задум), етапі виконавської реалізації (виконавська версія – термін В. Москаленка (2013)), етапі слухачького сприйняття. Концертна практика виконавця вокальної балади одним зі своїх завдань має реалізацію наративного як якості виконавчо-композиторської інтерпретації, яка представляє розуміння і презентацію художнього потенціалу музичного твору. Наративність, закладена автором твору (як автором

вербального тексту, так і автором музичного тексту), може проявлятися на різних рівнях музичного тексту балади, як правило, посилюючи емоційну і етичну оцінку подій.

Вироблення інтегративного наукового підходу для двох таких дисциплін, як лінгвістика та музикознавство, виходить за рамки тематичних досліджень цих наук і фокусується на підключенні до аналізу вербального тексту законів «музичних структур». Таким чином, до цього аналізу залучаються такі специфічні поняття, як напруга і спад, відкритість і закритість форми, ліричний, гармонічний зміст і так далі.

Необхідність осмислення динамічної природи оповідального тексту призводить до розширення горизонту досліджень, пов'язаних із концепціями народження тексту і сприйняття тексту, і найближчою до наратології в цьому аспекті нам представляється музична наука. Дійсно, організація вербальної і музичної інформації підкорюється загальним законам динамізму і процесуальності, темпоральності. В основі і мовних, і музичних структур лежить процесуальний характер розгортання інформації. Зближення музичного і наративного призвело до розробки в працях французьких наратологів Р. Бароні, Ф. Реваз та інших такого поняття, як «музична інтрига» (Baroni, 2016).

У музичній науці існує поняття, яке, на наш погляд, пов'язано з поняттям «музична інтрига», але воно є більш ємним і краще пояснює наратив у музиці, як суто музичної, так і позамузичної природи – це музична «подієвість» (Н. Герасимова-Персидська, А. Івко (2008)), що розуміється широко і багатоаспектно як в зв'язку з подіями, «привнесеними» в музику зі словом, так і з «подіями» чисто музичними – гармонічними, ритмічними, інтонаційними, тембрально-акустичними і так далі.

Така музична подієвість, розгорнута в оповіді з послідовним викладом подій від «третьої» особи і емоційною оцінкою всього, що відбувається – як у вербальному, так і в музичному тексті, найбільш чітко представлена в камерно-вокальному жанрі балади. Завдяки літературному походженню жанру і його генетично наративній природі, він і в музиці зберіг свою наративну природу (це стосується і вокальної, й інструментальної балади). Музичний текст у вокальній баладі

підпорядкований вербальному, він є ілюстрацією подій і одночасно підсилює їх емоційну оцінку.

Висновки. Отже, здійснене дослідження дає можливість констатувати, що наративність у вокальній музиці, в першу чергу, пов'язана зі своїм позамузичним джерелом. Наративність як особлива якість оповідального подієвого тексту характеризується емоційною установкою і відповідною оцінкою, яка диктується ззовні («оповідачем») та транслюється тому, на кого і спрямований наратив – в сфері музичного мистецтва це слухач. Оскільки у вокальній музиці використовується текст (слово), то тут слід говорити про наратив з усією специфікою його дії.

У вокальній музиці використовуються найрізноманітніші тексти, і не всі вони наративні, тому наративність як жанрову якість в чистому вигляді можна простежити в жанрі вокальної балади, завдяки її літературному походженню і наративному характеру. І саме тому вокальну баладу можна визначити як наративний жанр у вокальній, зокрема, камерно-вокальній музиці. Характер наративного у вокальній баладі визначає словесний текст, і засоби музичної виразності тут найчастіше втілюють як події, відбиті в тексті, так і їхню емоційну й етичну оцінку.

Перспективи дослідження наративного в музичному мистецтві пов'язані не тільки з характеристикою взаємодії музичного і позамузичного джерел у вокальній музиці (як камерній, так і у великих жанрах), але і з вивченням проявів наративного в музиці інструментальній, особливо в таких творах, які не пов'язані з позамузичними проявами навіть в мінімальній формі (програмних заголовків тощо). Крім того, оскільки наративність пов'язана з «оповідачем» – посередником між джерелом інформації та її одержувачем – то можна стверджувати, що наративність в музичному мистецтві пов'язана і з виконавством як одне з його завдань, що реалізується у прямому чи переносному значенні.

ЛІТЕРАТУРА

- Єфремова, Л. & Кушнірчук, О. (2006). Балада. В кн. *Українська музична енциклопедія. (Тт. I–V)*. Т. 1, сс. 125–126. Київ: Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України.

- Івко, А. В. (2008). *Подієві аспекти музичної форми XX століття* (Автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства). Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. Київ, 20.
- Кутковая, Е. С. (2014). Нарратив в исследовании идентичности. *Национальный психологический журнал*, 4 (16), 23–33.
- Москаленко, В. Г. (2013). *Лекции по музыкальной интерпретации*. Киев: Клякса, 271.
- Тюпа, В. И. (2002). Очерк современной нарратологии. *Критика и семиотика*, 5, 5–31.
- Холопов, Ю. Н. (1990). Форма музыкальная. В кн. *Музыкальный энциклопедический словарь*, сс. 580–583. Москва: Советская энциклопедия.
- Шмид, В. (2008). *Нарратология*. Москва: Языки славянской культуры, 312.
- Adam, J.-M. (2011). The narrative sequence: History of a concept and a research area. *Colloque International 'Redefinition de la sequence dans la narratologie postclassique', May 20–21, 2011*. University of Fribourg, 14 p. Retrieved from https://www.unil.ch/files/live/sites/fra/files/shared/The_narrative_sequence.pdf
- Baroni, R. (2016). Introduction: The Many Ways of Dealing with Sequence in Contemporary Narratology. In *Narrative Sequence in Contemporary Narratologies*. (Ed. by R. Baroni, F. Revaz), pp. 1–11. Columbus: Ohio State University Press.
- Franzosi, R. (1998). Narrative Analysis – Or Why (And How) Sociologists Should be Interested in Narrative. *Annual Review of Sociology*, vol. 24, 517–554.
- Herman, D. (2009). *Basic Elements of Narrative*. Chichester, UK: Wiley-Blackwell, 272.
- Labov, W. (1967). Narrative Analysis: Oral versions of Personal Experience. In *Essays on the Verbal and Visual Arts*, pp. 12–44. Seattle: University of Washington Press.
- Phelan, J. & Rabinowitz, P. J. (2005). *A Companion to Narrative Theory*. Oxford: Blackwell Publishing, 592.

REFERENCES

- Adam, J.-M. (2011). The narrative sequence: History of a concept and a research area. *Colloque International 'Redefinition de la sequence dans la narratologie postclassique', May 20–21, 2011*. University of Fribourg, 14 p. Retrieved from https://www.unil.ch/files/live/sites/fra/files/shared/The_narrative_sequence.pdf

- Baroni, R. (2016). Introduction: The Many Ways of Dealing with Sequence in Contemporary Narratology. In *Narrative Sequence in Contemporary Narratologies*. (Ed. by R. Baroni, F. Revaz), pp. 1–11. Columbus: Ohio State University Press.
- Franzosi, R. (1998). Narrative Analysis – Or Why (And How) Sociologists Should be Interested in Narrative. *Annual Review of Sociology*, vol. 24, 517–554.
- Herman, D. (2009). *Basic Elements of Narrative*. Chichester, UK: Wiley-Blackwell, 272.
- Ivko, A. V. (2008). *Podiievi aspekty muzychnoi formy XX stolittia [Event aspects of the musical form of the XX century]*. (Extended abstract of Candidate's thesis). National Music Academy of Ukraine named after P. I. Tchaikovsky. Kyiv, 20 [in Ukrainian].
- Kholopov, Yu. N. (1990). Forma muzykalnaya [Musical form]. In *Muzykalnyy entsiklopedicheskiy slovar [Musical encyclopedic dictionary]*, pp. 580–583. Moscow: Sovetskaya entsiklopediya [in Russian].
- Kutkovaya, Ye. S. (2014). Narrativ v issledovanii identichnosti [Narrative in identity research]. *Natsionalnyy psikhologicheskii zhurnal [National Psychological Journal]*, 4 (16), 23–33 [in Russian].
- Labov, W. (1967). Narrative Analysis: Oral versions of Personal Experience. In *Essays on the Verbal and Visual Arts*, pp. 12–44. Seattle: University of Washington Press.
- Moskalenko, V. G. (2013). *Leksii po muzykalnoy interpretatsii [Lectures on musical interpretation]*. Kiev: Klyaksa, 271 [in Russian].
- Phelan, J. & Rabinowitz, P. J. (2005). *A Companion to Narrative Theory*. Oxford: Blackwell Publishing, 592.
- Shmid, B. (2008). *Narratologiya [Narratology]*. Moscow: Yazyki slavyanskoy kultury, 312 [in Russian].
- Tyupa, V. I. (2002). Ocherk sovremennoy narratologii [Essay on modern narratology]. *Kritika i semiotika [Criticism and semiotics]*, 5, 5–31 [in Russian].
- Yefremova, L. & Kushnirchuk, O. (2006). Balada [Ballad]. *Ukrainska muzychna entsiklopediia [Ukrainian music encyclopedia]*. (Vols 1–V). Vol. 1, pp. 125–126. Kyiv: IMFE imeni M. T. Rylskoho NAN Ukrainy [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 15.02.2020 р.